

הלכו חכמי הדיאגנוזה ועברו ביעף את הגולה העברית, ציינו בכנות את השבר האנוש אשר השברה, את ההתמוטטות העצומה ואת היאוש הקר המסתנן בכל ואשר חדר לתאי החיים העבריים בגולה. וה"צמרת" הציונית מרחפת במרומיה האדישים מני-אז לגבי תרבות עברית, ואנשי-המעש עומדים אולי-יד ונטולי-תושיה ומקבלים בהנאה מזויפת את ההדים העלובים של היצירה העברית בגולה, את הטפות הדלות הנושרות מן השד הצומק - כאילו יש בהם משום סימני-כפרה כלשהי על התלישות ההולכת ופושה, כאילו יש ממש בסכר מצער זה בפני הסכנות המרובות המגיחות מן המארב בגולה, בפני הקלפה העברית ללא תוך ופנימיות. אלא מאי? לפי שעה מתכוננים לקונגרס העברי, ואי-שם נתבעים ו"סולעים את הסלע" - ולואי שלא יהא זה סלע צחיח ואדמת טרשים מצמיחה חוח-מרירות וקימוש-אכזבה. י. שנהר

לנוע על המפלגות כי הרגישה שם ברהט-דם, בדופק החיים וזעזועי-ערכין. וכתבי העת הספרותיים נשארו עומדים ערטילאין, מתרפקים על שרידי עבר או נצני סרק, אטומים לגבי כל התוסס ומתסיס בחיינו, כל הקורא וחורג - והרי הם הולכים ומצטמקים, הולכים ומתרחקים כצללים אפורים... והיכן הם סימני התקופה החדשה אשר מראים עליהם באצבע? בתוך כך נהפכה הבקורת למלאכת רצנונטים של חריזת מלים נבובות ומכתות מליצה ממולאות במראי-מקומות, אשר המלה החפשית, המכריעה והמאלפת נעדרת משם - וגם בשטח זה שורת שתיקה והשתקה של צידוק הדין, ופרושה עליה סוכת מוראן ומרותן של המוליכות האוחזות בידיהן את רסן סוסתה של הספרות העברית. ואצלנו מתנחמים בחצי-הנחמה: ככל הגויים היינו!

גבריאל טלמיר

סהרורים

הם, ממךךר וציה ונב ברחש מאים ומכה:
גליון-גליון-גליון-גליון-גליון. ואולי נוסעת מלכת שבה?
אין הלשון נדבקה - לחף; הנפיש הלחלה ונמקה;
שרכיט-אש נדלק במרומים: מעל דבשאת אימה שבה.

היש פנסו נערים הזריר השמש, מקעה על פנס,
וילכו בלשון שרפטה, מיועים בשצה התרפה:
מי ופוצץ ברחובות דמיון-בלע - מי ונב תפס
מרבה להנעים לעצמו פה שעת לשר נמרפה?

אף התלום חרות על נפות עינים: באגרוף תה-תה-תה-
ואולי יזע אז ענק רכסים? - על מצה נחושה
שם נדלקו אנשי השמש פרח להאר עולמה.
בריונים יצאו להתיו קצפים: מלחמת נטושה.

אם, רק לשוא, שפולה, תשאי הכתר לבנים שאינך-
ואתה - סונה דרקה דרברי רוש צומת בשקר-ראב;
זאת עליהם בציה סברה התהו - מלחיתים לשונם;
הנשמה לכרופ על צנארי תליל ויתא סוף!

ובאין מוצא הזריר מעל השכם ענולי כשופים
ולצאת בעף טאטא רחובות סלע מהספסים;
זה רק עפה נקרעו אשנב רקיע, תריסים מנסים -
בבלורית שער מתלהל נער הערב עיטוי פסים.

רק הנעים ונתקע פניון הלהב בנפו הנמרה.
מתנפף צל-אור; פניכם שופי-להט משפשים,
כי מעיבים צללים את צבעם, שלא תליל הלף נקר
שוחת דמו, מתקצה ומתיו קלוחי דמי מנשמים.

פה יתגעש הרחוב, מריק גביע המולה לוחמה,
באמר דלג על שור להמון אישים קירחים;
הן צחיתים ישפכו גם הם את נעם בשורה שוטטה
וילכו הקשיב אל קולות מדבר יבואו מקרחים.

אם תשתפר - אין דבר; כי פה צמאנו לאימה, שתטיל
ביצירתה לתוף לבבות מספרים בסער נחשול שלם.
יש להניח רק כמנון בפני צר-לילה קורר המטיל -
מה עשות בחוצות אפלוליים, ששלתו בקסם תלום אלם?

הנה זקנו משנתם - מצמרר הפחד נשימת אפיהם,
כי כלם מפי סגורים נתנחו בנרם, צפו לאות;
מן המדבר ישרף לאט אורח הפות על נפיהם;
השעה, אינה כלל שעה, תתקע גם תרכ סיפיות.

אי כסמטא מרנה רכוב הפחד על פתפי ילדים.
הרתית לבם. בנער יתלה הנה בהדושו
על צוארי עלמה רבים, - הן שנים לנמשם נצים.
פרים חלצה כריון יתלף להשהות עין, חדר חושו.

בעולם פלו הנעמו אורות; ושמא מזיקים בחוצות?
שנרפה פרצה? להבות מתלפדות: נלגלתא שם תהרונ
מסגרה. מדורות שולחות ברשף, בלשונות פרוצות
בשורת-נגם מרקסים - ומזב עלע מררוש הרוק.

הב את ידך קטועה ונלף שנינו, נתישב במסתר -
תעלה, אחא, תסלה מתלקחה כועף תמרורים;
שם נתפסו ילדים, זרזים לרשת לעצמם מדבר
לישב עם פת-בג פתיקם לשעות המים הארוכים.

שוב ברחובות אחרתו, טיל הפעם אטו זוג אהובים,
אשקלות דודים אירלכצור; שפתיהם, נפרח, חגמו -
עין אשה שלוחה לניו, שופעת יצרים גנבים;
שניהם נחשול בין-רקסים גמחולות פרא ירצו.

לאן שניהם יהלכו; בנגם ירח, פניויוו מוקמר -
כלכלב נבח: בן-אדם, ידה חיש האבן אחר גוף,
כי הדבר בנמשך. פתאם, באורח לא-צפוי, מסתר,
עננה בשחור-נגים עליהם בקבל כמית נגחה.

סערוני

ה צ' ק י ס ט

(ספור)

לא. שלונסקי

א

תלחשו בעיירה:

ה - הערפי - נשיאה החדש של הצ'קהי - מבקר בלילות
אצל ר' פייבוש המלמד...

חצי חרדות פלחו את הישוב, תכריכי אימות עספיהו. מהומות
מהפכה בלב. לא יהודי הוא זה המהלך על שתיים, אלא שק מלא
פחדים. והרי שמעכשו כל העיירה נתונה בידי הרוצח, הערפד, חלאת
המין האנושי! ומי כר' פייבוש המלמד, הצעקן השותק, יודע לחדור
כל חרדי בטן ולנער מצפוני לב וכיס? ואם אדם כר' פייבוש בנפלים
וברית כרת לפשע, הרי יש לראות בכל יהודי פשוט נגוני מרגל ומלשין!
מתכרבל הלילה ספוג דומית חנק. כל בית נקבר בעלטה נעיל
ואלם מפחד חפושים, מאסרים ואקרחי ליסטים מתגודדים. היריות
מקשטות את הרממה במשבצת קולות ואש. וכשצעקת פתאום מונקת
מתוך סוגר הדממה מתעוררים רחובות שלמים, פוערים את פיהם
וצועקים. ובהתלהבות הצעקה נשרף הפחד והאוכלסים מתאוששים
לקראת הבוקר הצולע חולה ורעב.

מהומת היום מרניעה ומבדרת. מעל הכתלים המצורעים שואנים
דקרטים מטורפים. והפת הגנובה והחטופה נתקעת כעצם בנרון.
ופתאום - צופרות צפירות, מצלצלים פעמונים, נוקשים פחים.
העיירה מודיינת לקרב במקלות ואבנים. אכרי הכפרים חוקפים את
הישוב, מאיימים בקלשוניהם, צועקים שכורי התלהבות: הכו ביהודים
ובקומוניסטים!

והיהודים סולחים לקומוניסטים את היסורים בעבר והקומוניסטים
שוכחים את חטאי היהודים, ספסרותם, ואי הכשרתם לסוציאליזם וכולם
נלחמים יחדו בדבקות ואמונה.

ואין מנוס: כיערות ועל אמות הדרכים שורצות נגודות של
אנרכיסטים, סוציאליסטים וכל מיני מהפכנים וקונטר-מהפכנים המבטיחים
לתקן את העולם ושוחטים את היהודים. והנותרים בחיים מסתגלים:
מכריחים מכס, סוחרים בנלושה ונהנים גם הקומיסרים, כי העיירה
עומדת על הנבול וכל מחיתה על הקונטרבנדה. והיהדות עמדה איתנה
ומשומרת בין אימה לאימה, לא נדם קולם הרך של תינוקות בית רבן
ותפלות ישראל הגיעו השמימה כסדרן ושבתות פרחו מדושנות עונג ופחד.
בבית וברחוב רוחשים ספסרים, מרגלים, ומצביאי צבא. בנידה
וצללי חשר. מתלחשים בפנות, כי ימי השלטון הסוביטי ספורים. הקיץ
הקץ לממשלת הודון והנאולה אורבת ומצפה לזנע כושר.

אך פתאום נשתנה הכל תכלית שנוי. מוסקבה שלחה נשיא חדש
לצ'קהי. לדקרט החתום בשם איון פרחומנקו (ושם זה עורר חשש
שמה יהודי הוא) לא שעה איש. אבל למחרת הוצאו להורג כעשרים
נפש וביניהן גם סוכני הצ'קהי שהיו עושים יד אחת עם הספסרים.
יללה העיירה. הטיחה ראש בכתל: היתכן? להרוג ממש? ואין
עצה ואין מנוס מפני הערפדי, כי אין לכסף שליטה בו. איש לא זכה
עדיין לראות את פרצופו, כי לא היה מהלך ברחובות, אלא נחבא
באוטו סגור ודוהר אימות כאילו כפאו נחש. ולא אדם הוא, אלא חיה
פראית. סדיסט, תלין-חובב ומנהג עשה לעצמו לפשוט את הנרונים